

อิทธิพลของการบริหารงบประมาณที่มีต่อประสิทธิผลการดำเนินงาน ของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย

The Influence of Budget Administration on Effectiveness of Hotel Business in Thailand

วิไลลักษณ์ วงศ์ชัย^{1*} กัสมา กาซ็อน² วัฒนา ยืนยง²

¹บัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
²ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

Wilailux Wongchai^{1*} Kasama Kasorn² Wattana Yuenyong²

¹Master of Accountancy Major Field Accountancy Chiang Rai Rajabhat University

²Thesis Advisor

wilailuxwong@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาอิทธิพลของการบริหารงบประมาณที่มีต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการบริหารงานภายในองค์กร การติดต่อสื่อสาร การกำหนดเป้าหมายตามงบประมาณที่เหมาะสม แผนงานที่ยืดหยุ่นได้ และการติดตามผลการปฏิบัติงาน โดยกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย จำนวน 370 ราย เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติเชิงพรรณนา ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนสถิติเชิงอนุมาน วิเคราะห์สหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างตัวแปร และการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงบประมาณมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานภายในองค์กร การติดต่อสื่อสาร การกำหนดเป้าหมายตามงบประมาณที่เหมาะสม แผนงานที่ยืดหยุ่นได้ และการติดตามผลการปฏิบัติงาน ($r = .498, .446, .506, .591$ และ $.500$ ตามลำดับ) การบริหารงบประมาณที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย มีจำนวน 4 ตัวแปร ซึ่งตัวแปรที่ดีที่สุด คือ แผนงานที่ยืดหยุ่นได้ การกำหนดเป้าหมายตามงบประมาณที่เหมาะสม การติดต่อสื่อสาร และการติดตามผลการปฏิบัติงาน ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β) เท่ากับ $.305, .171, .180$ และ $.138$

คำสำคัญ: การบริหารงบประมาณ ประสิทธิผลการดำเนินงาน

Abstract

The objectives of this study were to investigate and identify the influence of budget administration on effectiveness of hotel business in Thailand. The budget administration included organization administration participation, communication, goal setting with budget appropriation, plan flexibility, and performance tracking by using samples of business management team in Thailand for 370 persons. Research tool was a questionnaire. Descriptive statistics were mean and standard deviation. Inferential statistics were correlation analysis of linearity between variables and multiple regression analysis.

The research found that the budget administration influentially affected to the effectiveness of hotel business in Thailand were organization administration participation, communications, goal setting with budget appropriation, plan flexibility, and

performance tracking with ($r = .498, .446, .506, .591, \text{ and } .500$). The budget administrations significantly related to the effectiveness of hotel business in Thailand were plan flexibility, goal setting with budget appropriation, communication, and performance tracking. Regression coefficient with $\beta = .305, .171, .180, \text{ and } .138$.

Keywords: Budget Administration, Effectiveness

บทนำ

ในปัจจุบันเทคโนโลยีได้เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทำให้องค์กรธุรกิจส่วนใหญ่ต้องหาแนวทางหรือกลยุทธ์ใหม่ๆ มาพัฒนาองค์กรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและรักษาความสามารถในการแข่งขันของตนเองไว้อย่างต่อเนื่อง นอกเหนือจากต้องดำเนินงานภายใต้ความเสี่ยงที่สูงแล้ว องค์กรอาจเกิดปัญหาหรือเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ได้ตลอดเวลา (อรรชโร พิทธิสุข และมารวย ผดุงสิทธิ์, 2544 : 157) ทั้งนี้จำเป็นต้องอาศัยการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพไว้ล่วงหน้าเพื่อใช้เป็นข้อมูลสำคัญสำหรับการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานในอนาคตทั้งระยะสั้นและระยะยาว (ชนกร เอกเผ่าพันธุ์, 2553 : 6) ระบบการบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการบริหารงานภายในองค์กร การติดต่อสื่อสาร การกำหนดเป้าหมายตามงบประมาณที่เหมาะสม แผนงานที่ชัดเจนได้ และการติดตามผลการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ผู้บริหารให้ความสำคัญและนำมาใช้กันมากขึ้น ทั้งธุรกิจขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก ตลอดจนการติดตามการประเมินผลเพื่อเป็นการผลักดันให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้ (เมธสิทธิ์ พูลดี, 2550 : 91)

ประสิทธิภาพของการบริหารงบประมาณ เป็นผลสำเร็จของการจัดทำงบประมาณให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ งบประมาณจะช่วยให้การดำเนินงานให้เป็นผลสำเร็จที่เกิดจากการจัดสรรงบประมาณภายในองค์กรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายและเพื่อเป็นการพัฒนาองค์กรให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ประกอบด้วย การเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการวางแผนของฝ่ายบริหาร ส่งเสริมให้มีการประสานงานระหว่าง การควบคุมการ จัดระบบการทำงานที่ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารทุกระดับ การพัฒนาการทำงานของผู้บริหารทุกระดับ การขจัดความไม่แน่นอนต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ความสามารถในการทราบอัตราความก้าวหน้าหรือล้าหลังของ การเป็นฐานข้อมูลในการวางแผนในปีต่อไป ของกิจการ (ชนกร เอกเผ่าพันธุ์, 2553 : 6) ดังนั้นผู้บริหารควรคำนึงถึงปัจจัยที่เป็นตัววัดในการทำให้เกิดประสิทธิผลการดำเนิน ได้แก่ คุณภาพด้านการให้บริการ ระยะเวลาการให้บริการ และการเงิน ประสิทธิภาพการดำเนินงานของแต่ละปัจจัยต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป ผู้บริหารทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกัน และประสานงานเพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย บุคลากรก็จะได้รับผลประโยชน์ด้วยการวางแผนงบประมาณอย่างมีระบบจะทำให้ทุกหน่วยงานได้มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับองค์กรโดยรวม การวางแผนงบประมาณจะทำให้เกิดการประสานงานและการตัดสินใจ เนื่องจากการวางแผนงบประมาณร่วมกันทำให้องค์กรมีโอกาสสอบทานข้อดี และข้อเสียของทางเลือกแต่ละทางก่อนที่จะมีการสรุปเป็นแผนงานขององค์กร การวางแผนงบประมาณจะช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในองค์กรจะช่วยให้องค์กรมีมโนภาพที่กว้าง มีความคิดสร้างสรรค์ และมีการตัดสินใจที่ดี ซึ่งเป็นผลทำให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (เมธากุล เกียรติกระจาย และศิลปพร ศรีจันเพชร, 2552 : 47)

ธุรกิจโรงแรม เป็นธุรกิจที่สำคัญของประเทศไทย ในการสนับสนุนและพัฒนาประเทศ ในเรื่องการให้บริการที่พักแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นธุรกิจหลักที่หารายได้เข้าในประเทศมากเช่นเดียวกับธุรกิจการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวเป็นปัจจัยที่สำคัญในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวภายในประเทศทำให้มี โรงแรมเกิดขึ้นมากมาย เพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยว ธุรกิจโรงแรมได้มีการพัฒนาตลอดเพื่อให้เข้ากับสภาวะแวดล้อมในปัจจุบัน ทั้งเรื่องคุณภาพและความหลากหลายของการให้บริการ นอกจากการให้บริการของธุรกิจโรงแรมแล้วยังมีการเสนอการบริการอื่นๆ เพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้บริการที่มีความหลากหลายมากขึ้น นอกจากนี้ยังได้นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการบริการลูกค้าในด้านต่างๆ เช่น เรื่องราคา ลักษณะห้องพัก การจองห้องพัก

หรือแม้แต่รายการอาหาร ทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจสูงสุดเนื่องจากมีความรวดเร็ว ประหยัดเวลา และตรวจสอบการใช้บริการได้ เทคโนโลยีก็เป็นสิ่งที่สนองตอบลูกค้าได้อย่างดีเยี่ยม โดยลูกค้าสามารถทำรายการต่างๆ ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตได้ ทำให้ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่าย (รภัศ ศิลป์ศรีกุล, 2547 : 36 - 46)

จากการที่ธุรกิจโรงแรมนั้นต้องเผชิญกับอุปสรรคที่จะเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมต่างๆ ต้นทุนการดำเนินงานที่สูงขึ้นเรื่อยๆ รายได้แต่ละช่วงไม่เท่ากันเพราะหากเป็นช่วงของฤดูกาลท่องเที่ยวก็ทำให้รายได้ของธุรกิจโรงแรมเพิ่มขึ้นด้วย แต่หากเป็นช่วงที่ไม่ใช่ฤดูกาลท่องเที่ยว รายได้ของธุรกิจโรงแรมก็ลดลง แต่รายจ่ายของธุรกิจก็ยังจ่ายเท่าเดิม เช่น เงินเดือน ค่าสาธารณูปโภค ค่าขนส่ง และอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงแรม ทำให้ผู้บริหารจำเป็นต้องมีวางแผนการดำเนินงาน หรือการบริหารงบประมาณที่ดี เพื่อให้องค์กรดำเนินงานได้อย่างเหมาะสมตามแผนงานที่วางไว้ ดังนั้น ธุรกิจโรงแรมจึงจำเป็นต้องมีระบบการบริหารงบประมาณเพื่อควบคุมการดำเนินงานใน โรงแรม เพราะจะได้ช่วยในเรื่องของการวางแผน การควบคุม งบประมาณทุกอย่างของ โรงแรม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคต (บังอร นัตรุ่งเรือง และวรพล วัฒนเหลืออรุณ, 2547 : 116)

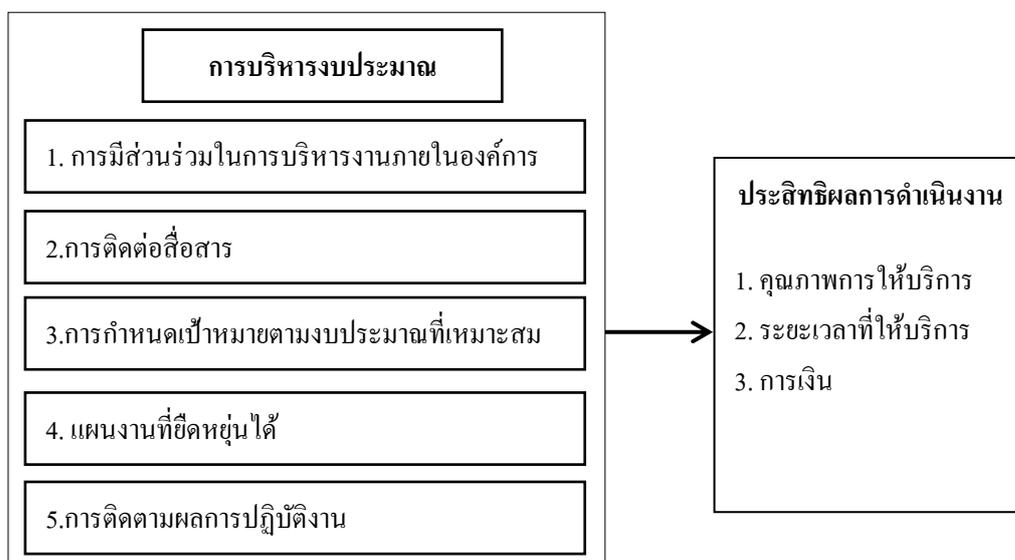
วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารงบประมาณที่มีต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย

สมมติฐานการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานภายในองค์กรมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับประสิทธิผลการดำเนินงาน
2. การติดต่อสื่อสารมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับประสิทธิผลการดำเนินงาน
3. การกำหนดเป้าหมายตามงบประมาณที่เหมาะสมมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับประสิทธิผลการดำเนินงาน
4. แผนงานที่ยืดหยุ่นได้มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับประสิทธิผลการดำเนินงาน
5. การติดตามผลการปฏิบัติงานได้มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับประสิทธิผลการดำเนินงาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย จำนวน 6,694 แห่ง (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2557 : 53) คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 43) ซึ่งได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 370 แห่ง เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 370 ชุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม มีจำนวน 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ มีข้อคำถาม 11 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งงาน ระยะเวลาการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรม รูปแบบของกิจการ โรงแรมที่ตั้งของโรงแรม จำนวนทุนจดทะเบียน จำนวนพนักงานในโรงแรม และจำนวนห้องพัก ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 36 ข้อ และตอนที่ 3 เกี่ยวกับ ประสิทธิภาพการดำเนินงาน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าจำนวน 31 ข้อ หากคุณภาพของเครื่องมือด้วยการนำเสนอแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารที่ไม่ใช่ตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คนแล้วนำผลการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาคุณภาพด้วยการหาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้วิธีสหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สัน ข้อคำถามผ่านเกณฑ์ทุกข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.200 – 0.750 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (Black, 2006 : 585) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202-204) โดยพิจารณาจากค่าความเชื่อมั่น ที่ไม่น้อยกว่า 0.70 ซึ่งผลที่ได้รับคือ การบริหารงบประมาณ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.712 - .800 และประสิทธิภาพการดำเนินงาน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.739 - 0.835

ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ส่งแบบสอบถามทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) และส่งจดหมายทางไปรษณีย์ พร้อมแนบซองเปล่าติดแสตมป์เพื่อส่งคืนแบบสอบถามที่ตอบคำถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างตัวแปร และการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 46-55 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.49 รองลงมาคือ มีอายุระหว่าง 36-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.54 และอายุระหว่าง 25-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.62 จบการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 74.60 รองลงมา คือ ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 24.32 มีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ระหว่าง 6-10 ปีคิดเป็นร้อยละ 55.68 รองลงมา คือ มีประสบการณ์ในการทำงานอยู่มากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.10 มีตำแหน่งงานส่วนใหญ่เป็นผู้จัดการทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 65.40 รองลงมา คือ ผู้จัดการฝ่ายบัญชี คิดเป็นร้อยละ 25.68 มีระยะเวลาการดำเนินงานอยู่ระหว่าง 11 - 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.32 รองลงมา คือมีระยะเวลาการดำเนินงานอยู่มากกว่า 15 ปี คิดเป็น ร้อยละ 41.62 มีรูปแบบของกิจการส่วนใหญ่เป็นบริษัทจำกัด คิดเป็นร้อยละ 81.08 รองลงมา คือ รูปแบบของกิจการเป็นห้างหุ้นส่วน คิดเป็นร้อยละ 16.22 มีที่ตั้งโรงแรมส่วนใหญ่อยู่ภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 42.40 รองลงมา คือ ที่ตั้งโรงแรมอยู่ภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 32.40 และมีที่ตั้งโรงแรมอยู่ภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 17.30 มีจำนวนทุนจดทะเบียนส่วนใหญ่มากกว่า 20 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 47.30 รองลงมา คือ มีจำนวนทุนจดทะเบียนอยู่ระหว่าง 10-20 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 42.16 มีจำนวนพนักงานส่วนใหญ่มากกว่า 150 คน คิดเป็นร้อยละ 45.95 รองลงมา คือ มีจำนวนพนักงานอยู่ระหว่าง 101-150 คน คิดเป็นร้อยละ 34.59 มีจำนวนห้องพักส่วนใหญ่มากกว่า 150 ห้อง คิดเป็นร้อยละ 52.43 รองลงมา คือ มีจำนวนห้องพักอยู่ระหว่าง 101-150 ห้อง คิดเป็นร้อยละ 30.27

สรุปผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่ศึกษาในเบื้องต้น พบว่า ปัจจัยการบริหารงบประมาณด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานภายในองค์กรอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ส่งเสริมให้

พนักงานปรับปรุงรูปแบบกระบวนการทำงานให้มีความทันสมัยและง่ายต่อการปฏิบัติงานทำให้ลูกค้าได้รับความสะดวกในการใช้บริการมากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.65$) รองลงมา ได้แก่ ให้ความสำคัญในการกระตุ้นและสร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรทุกระดับให้เห็นถึงความสำคัญต่อการจัดทำงานประมาณให้ประสบผลสำเร็จ ($\bar{X} = 4.64$) และเชื่อมั่นว่าวัตถุประสงค์ เป้าหมายการดำเนินงานที่กำหนดไว้จะสามารถทำได้อย่างบรรลุผลสำเร็จ ($\bar{X} = 4.59$)

ปัจจัยการบริหารงบประมาณด้านการติดต่อสื่อสารในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ มุ่งเน้นให้บุคลากรมีการสื่อสารและการประสานงานกันอย่างทั่วถึงรวมถึงมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างหน่วยงานกันเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมา ได้แก่เชื่อมั่นว่าระบบการสื่อสารที่ดีมีความสม่ำเสมอถูกต้องทุกระดับ ทุกขั้นตอน จะช่วยส่งเสริมให้การบริหารงบประมาณได้ผลดี ($\bar{X} = 4.55$) และส่งเสริมการจัดทำสื่อต่างๆเพื่อเป็นเครื่องมือสร้างความเข้าใจและสร้างวัฒนธรรมตลอดจนสามารถสร้างความมั่นคงและเป็นศูนย์รวมให้บุคคลองค์กรทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.54$)

ปัจจัยการบริหารงบประมาณด้านการกำหนดเป้าหมายตามงบประมาณที่เหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ตระหนักถึงการพิจารณาทบทวนบทบาทภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบให้ชัดเจนเพื่อกำหนดโครงสร้างแผนงานงาน/โครงการอันสอดคล้องกับการจัดสรรงบประมาณรายรับและรายจ่ายอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.64$) รองลงมา ได้แก่เชื่อมั่นว่าการกำหนดเป้าหมายตามงบประมาณที่เหมาะสมใกล้เคียงกับความจริงจะช่วยให้การวางแผนการดำเนินงานประสบผลสำเร็จ ($\bar{X} = 4.63$) และให้ความสำคัญกับการจัดทำงานประมาณการรายรับและรายจ่ายล่วงหน้าทั้งระยะสั้นและระยะยาวเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.61$)

ปัจจัยการบริหารงบประมาณด้านแผนงานที่ยืดหยุ่นได้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สนับสนุนให้แต่ละส่วนงานจัดทำและวิเคราะห์รายงานทางการเงินเสมอเพื่อทบทวนและแก้ไขในประเด็นที่อาจก่อให้เกิดปัญหาในอนาคต ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมา ได้แก่ให้ความสำคัญในการจัดทำแผนที่ช่วยให้องค์กรปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนลดปัญหาและลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนสามารถดำเนินงานได้อย่างรวดเร็ว ($\bar{X} = 4.61$) และได้กำหนดให้พนักงานในแต่ละแผนก มีส่วนร่วมในหน่วยงานเฉพาะกิจร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กรกับการปรับปรุงโครงสร้างการดำเนินงาน ให้เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานภายใต้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.59$)

ปัจจัยการบริหารงบประมาณด้านการติดตามผลการปฏิบัติงานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) พิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ เชื่อมั่นว่าการควบคุม ติดตามแผนการปฏิบัติงานอย่างไรก็ซัดสม้าเสมอ จะช่วยทำให้แผนการดำเนินงานประสบผลสำเร็จ ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมา ได้แก่ส่งเสริมให้มีการปฏิบัติงานตามแผนการดำเนินงานอย่างเคร่งครัด เพื่อกระตุ้นกำหนดทิศทางให้ใช้เป็นแนวในการปฏิบัติเดียวกัน ($\bar{X} = 4.54$) และให้ความสำคัญกับการติดตามรายงานทางการเงินเพื่อควบคุมค่าใช้จ่ายให้ได้ตามแผนการดำเนินงานหรืองบประมาณที่ได้กำหนดไว้ ($\bar{X} = 4.53$)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานของธุรกิจ โรงแรมในประเทศไทยได้จริง มีจำนวน 4 ตัวแปรคือ แผนงานที่ยืดหยุ่นได้ การกำหนดเป้าหมายตามงบประมาณที่เหมาะสม การติดต่อสื่อสาร และการติดตามผลการปฏิบัติงาน มีค่าสัมประสิทธิ์ (β) เท่ากับ .305, .180, .171 และ .138 ตามลำดับซึ่งมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SEb) เท่ากับ $\pm .18171$ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .666 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (R^2) เท่ากับ .444

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ตามสมมติฐานการวิจัยได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 : การมีส่วนร่วมในการบริหารงานภายในองค์กรไม่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทยนั่นคือการบริหารงบประมาณด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานภายในองค์กรไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย

สมมติฐานที่ 2 : การติดต่อสื่อสารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทยนั่นคือการบริหารงบประมาณด้านการติดต่อสื่อสาร มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สมมติฐานที่ 3 : การกำหนดเป้าหมายตามงบประมาณที่เหมาะสมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทยนั่นคือการบริหารงบประมาณด้านการกำหนดเป้าหมายตามงบประมาณที่เหมาะสม มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สมมติฐานที่ 4 : แผนงานที่ยืดหยุ่นได้มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทยนั่นคือการบริหารงบประมาณด้านแผนงานที่ยืดหยุ่นได้มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สมมติฐานที่ 5 : การติดตามผลการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทยนั่นคือการบริหารงบประมาณด้านการติดตามผลการปฏิบัติงานมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

ปัจจัยการบริหารงบประมาณด้านการติดต่อสื่อสารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมุ่งเน้นให้บุคลากรมีการสื่อสารและการประสานงานกันอย่างทั่วถึง รวมถึงมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างหน่วยงานกันเพื่อช่วยให้ออกมาเข้าใจซึ่งกันและกัน ให้เชื่อมั่นว่าระบบการสื่อสารที่ดีมีความสม่ำเสมอทุกระดับ ทุกขั้นตอน จะช่วยส่งเสริมให้การบริหารงบประมาณได้ผลดีและส่งเสริมการจัดทำสื่อต่างๆ เพื่อเป็นเครื่องมือสร้างความเข้าใจและสร้างวัฒนธรรมตลอดจนสามารถสร้างความมั่นคงและเป็นศูนย์กลางให้บุคคลในองค์กรทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ กาญจนา หาญศรีวงษ์ (2551 : 99) พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการสื่อสารภายในองค์กร โดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การสื่อสารภายในองค์กร ด้านความพอดีในการสื่อสารภายในองค์กร ทำให้การสื่อสารภายในองค์กร มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานมากขึ้นและยังสอดคล้องกับ นิสากร เศรษฐวรานกูร (2549 : 57-58) พบว่ารูปแบบของการสื่อสารภายในองค์กรมีความสำคัญเป็นอย่างมากที่จะทำให้งานเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการสื่อสารให้ถูกต้องตรงกัน

ปัจจัยการบริหารงบประมาณด้านการกำหนดเป้าหมายตามงบประมาณที่เหมาะสมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยตระหนักถึงการพิจารณาบทบาทบทบาทภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบให้ชัดเจนเพื่อกำหนด โครงสร้างแผนงานงาน/โครงการอันสอดคล้องกับการจัดสรรงบประมาณรายรับและรายจ่ายอยู่เสมอ ให้มีความเชื่อมั่นว่าการกำหนดเป้าหมายตามงบประมาณที่เหมาะสมใกล้เคียงกับความจริงจะช่วยให้การวางแผนการดำเนินงานประสบผลสำเร็จและให้ความสำคัญกับการจัดทำงบประมาณการรายรับและรายจ่ายล่วงหน้าทั้งระยะสั้นและระยะยาวเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับ พิทักษ์ แสง (2554 : 117) พบว่า การบริหารงบประมาณด้านกำหนดเป้าหมายตามงบประมาณที่เหมาะสมมีความสัมพันธ์และผลกระทบ เชิงบวกกับประสิทธิผลการดำเนินงาน โดยรวมด้านการเงินเนื่องจากกำหนดเป้าหมายตามงบประมาณที่เหมาะสมเป็นการวางแผนและการควบคุมกำไรฝ่ายบริหารจะต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงความเป็นไปได้เพื่อนำมากำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายงบประมาณที่เป็นจริง โดยให้เป้าหมายนั้น

สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่กำหนดและประสิทธิภาพขั้นสูงของกิจการที่สามารถปฏิบัติได้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการเป้าหมายที่กำหนดขึ้นจะต้องไม่สูงจนไม่สามารถปฏิบัติได้แม้ว่าจะใช้ความสามารถอย่างเต็มที่แล้วก็ตามเพราะจะทำให้เกิดความท้อถอยในการปฏิบัติงานหรือในทางตรงกันข้ามเป้าหมายก็ต้องไม่กำหนดให้ต่ำเกินไปโดยไม่ต้องใช้พยายามในการปฏิบัติหน้าที่ก็สามารถบรรลุเป้าหมายได้ซึ่งจะทำให้เกิดการหย่อนสมรรถภาพไม่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานวัตถุประสงค์ของกิจการและเป้าหมายของงบประมาณจะต้องมีลักษณะที่ท้าทายให้หัวหน้าหน่วยงานและผู้ปฏิบัติให้ปฏิบัติตาม

ปัจจัยการบริหารงบประมาณด้านแผนงานที่ยืดหยุ่นได้มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยสนับสนุนให้แต่ละส่วนงานจัดทำและวิเคราะห์รายงานทางการเงินเสมอเพื่อทบทวนและแก้ไขในประเด็นที่อาจก่อให้เกิดปัญหาในอนาคต ให้ความสำคัญในการจัดทำแผนที่ช่วยให้องค์กรปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนลดปัญหาและลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนสามารถดำเนินงานได้อย่างรวดเร็วและได้กำหนดให้พนักงานในแต่ละแผนกมีส่วนร่วมในหน่วยงานเฉพาะกิจร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กรกับการปรับปรุงโครงสร้างการดำเนินงาน ให้เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานภายใต้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ พิทักษ์ แสวง (2554 : 112) พบว่า ธนาคารให้ความสำคัญในการปรับปรุงแผนงานหรืองบประมาณให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง ธนาคารเชื่อมั่นว่าแผนงานที่มีความยืดหยุ่นจะช่วยให้เป้าหมายตามงบประมาณนั้นได้ผลดีเป็นอย่างยิ่ง ธนาคารให้ความสำคัญกับการทบทวนงบประมาณของค่าใช้จ่ายและต้นทุนอย่างสม่ำเสมอ และธนาคารให้ความสำคัญในการจัดทำแผนที่ช่วยให้องค์กรปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน ลดปัญหา และลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน สามารถดำเนินงานได้อย่างรวดเร็ว

ปัจจัยการบริหารงบประมาณด้านการติดตามผลการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเชื่อมั่นว่าการควบคุม ติดตามแผนการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดสม่ำเสมอ จะช่วยทำให้แผนการดำเนินงานประสบผลสำเร็จ ส่งเสริมให้มีการปฏิบัติงานตามแผนการดำเนินงานอย่างเคร่งครัด เพื่อกระตุ้นกำหนดทิศทางให้ใช้เป็นแนวในการปฏิบัติเดียวกันและให้ความสำคัญกับการติดตามรายงานทางการเงินเพื่อควบคุมค่าใช้จ่ายให้ได้ตามแผนการดำเนินงานหรืองบประมาณที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ พิทักษ์ แสวง (2554 : 119) พบว่าการบริหารงบประมาณด้านการติดตามผลการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิผลการดำเนินงาน โดยรวมด้านการเงินด้านลูกค้าและด้านการเรียนรู้และการพัฒนาเนื่องจากการติดตามผลการปฏิบัติงานเป็นการวางแผนและควบคุมกำไรจะได้ผลเต็มที่จะต้องมีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอเพื่อที่จะได้แก้ไขหรือปรับแผนได้ทันการณ์ถ้าพบว่ามีความเสียหายเกิดขึ้นแก่กิจการการติดตามผลงานนี้อาจทำได้โดยวิธีสังเกตการณ์รับรายงานด้วยวาจาจากหัวหน้าหน่วยงานหรือให้รายงานเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นระยะๆตามความต้องการของผู้บริหารหรือตามกำหนดเวลาที่แน่นอนการติดตามผลงานทั้ง 3 วิธีต้องใช้ประกอบกันแต่สิ่งที่ยั่งยืนและสำคัญที่สุดคือการรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษรซึ่งกำหนดแบบตามที่ผู้บริหารต้องการทราบข้อมูลและจำเป็นแก่การประเมินผลงานส่วนการสังเกตการณ์ด้วยตนเองหรือรับฟังด้วยวาจาเป็นส่วนเสริมเป็นครั้งคราวในกรณีที่ต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมหรือกรณีที่ยั่งยืนการติดตามผลงานมีวัตถุประสงค์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาเรื่องอิทธิพลของการบริหารงบประมาณที่มีต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ผู้บริหาร ควรให้ความสำคัญต่อการบริหารงบประมาณในด้านการติดต่อสื่อสารเพื่อจะได้มุ่งเน้นให้บุคลากรมีการสื่อสารและการประสานงานกันอย่างทั่วถึงรวมถึงมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างหน่วยงานกันเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน

2. ผู้บริหาร ควรให้ความสำคัญต่อการบริหารงบประมาณในด้านการกำหนดเป้าหมายตามงบประมาณที่เหมาะสม เพื่อตระหนักถึงการพิจารณาบทบาทบทบาทภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบให้ชัดเจนเพื่อกำหนดโครงสร้างแผนงานงาน/โครงการอันสอดคล้องกับการจัดสรรงบประมาณรายรับและรายจ่ายให้ความสำคัญกับการจัดทำงบประมาณการรายรับและรายจ่ายล่วงหน้าทั้งระยะสั้นและระยะยาวเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจ

3. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการบริหารงบประมาณด้านแผนงานที่ยืดหยุ่นได้เพื่อให้มีความสำคัญในการจัดทำแผนที่ช่วยให้องค์กรปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนลดปัญหาและลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน และกำหนดให้พนักงานในแต่ละแผนกมีส่วนร่วมในหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กรกับการปรับปรุงโครงสร้างการดำเนินงาน ให้เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานภายใต้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม

4. ผู้บริหาร ควรให้ความสำคัญต่อการบริหารงบประมาณด้านการติดตามผลการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้มีการปฏิบัติงานตามแผนการดำเนินงานอย่างเคร่งครัด เพื่อกระตุ้นกำหนดทิศทางให้ใช้เป็นแนวในการปฏิบัติเดียวกัน เพื่อควบคุมค่าใช้จ่ายให้ได้ตามแผนการดำเนินงานหรืองบประมาณที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาวิจัยเรื่องอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย ได้ศึกษาอิทธิพลตามรายละเอียดที่ระบุไว้ในเนื้อหาแต่อย่างไรก็ตามควรจะต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นอื่นๆ ดังต่อไปนี้

1. ควรมีการศึกษาวิจัยการพัฒนาเชิงลึกเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณในด้านการติดต่อสื่อสารและการประสานงาน อันจะนำไปสู่การใช้งบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณด้านแผนงานที่ยืดหยุ่นได้ เนื่องจากต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนเป็นเรื่องที่สำคัญของการดำเนินธุรกิจ ให้สามารถปฏิบัติงานภายใต้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม

3. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงบประมาณด้านการติดตามผลการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการปฏิบัติงานตามแผนการดำเนินงานได้เป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา หาญศรีวรพงศ์. (2551). ผลกระทบของประสิทธิภาพการสื่อสารภายในองค์กรที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบัญชี. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ธนกร เอกผ่าพันธุ์. (2553). การวางแผนและควบคุมงบประมาณ. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : ธนาพรส.

นิสากร เศรษฐวรารังกูร. (2549). การศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการสื่อสารภายในองค์กร กรณีศึกษาบริษัท มิตรชัย สุมิโดโม อินชัวร์รันซ์จำกัด สาขาประเทศไทย. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

บังอร ฉัตรรุ่งเรือง และ วรพล วัฒนเหลืออรุณ. (2547). การบริหารและการจัดการงานโรงแรม. กรุงเทพฯ : เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- พิทักษ์ แสง. (2554). ผลกระทบประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณที่มีต่อผลการดำเนินงานของธนาคารออมสิน.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. สาขาวิชาการบัญชี. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เมธสิทธิ์ พูลดี. (2550). การบัญชีบริหาร. กรุงเทพฯ : ทริปเพิ้ลเอ็ดดูเคชั่น.
- เมธากุล เกียรติกระจาย และศิลาพร ศรีจันทะพร. (2552). การบัญชีเพื่อการวางแผนและควบคุม. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วน
ทีพีเอ็นเพรส.
- รภัศ ศิลป์ศรีกุล. (2547). การศึกษาโครงสร้างตลาดและกลยุทธ์การตลาดของธุรกิจโรงแรมในกรุงเทพมหานคร. วิทยาสตร-
มหาวิทยาลัย. สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2557). การประกอบกิจการโรงแรมและเกสต์เฮาส์ พ.ศ. 2557. สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2558.
จาก : <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/themes/files/questFullReport57.pdf>,2558
- อรชร โพธิสุข และมารวย ผดุงสิทธิ์. (2544). การบัญชีต้นทุนและการบัญชีเพื่อการจัดการ. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- Black,K. (2006). **Business statistic for contemporary decision making**. 4th ed. USA : John Wiley & Son.
- Cronbach, L. J. (1990). **Essentials of psychological testing (3rd ed.)**. New York: Harper and Row.